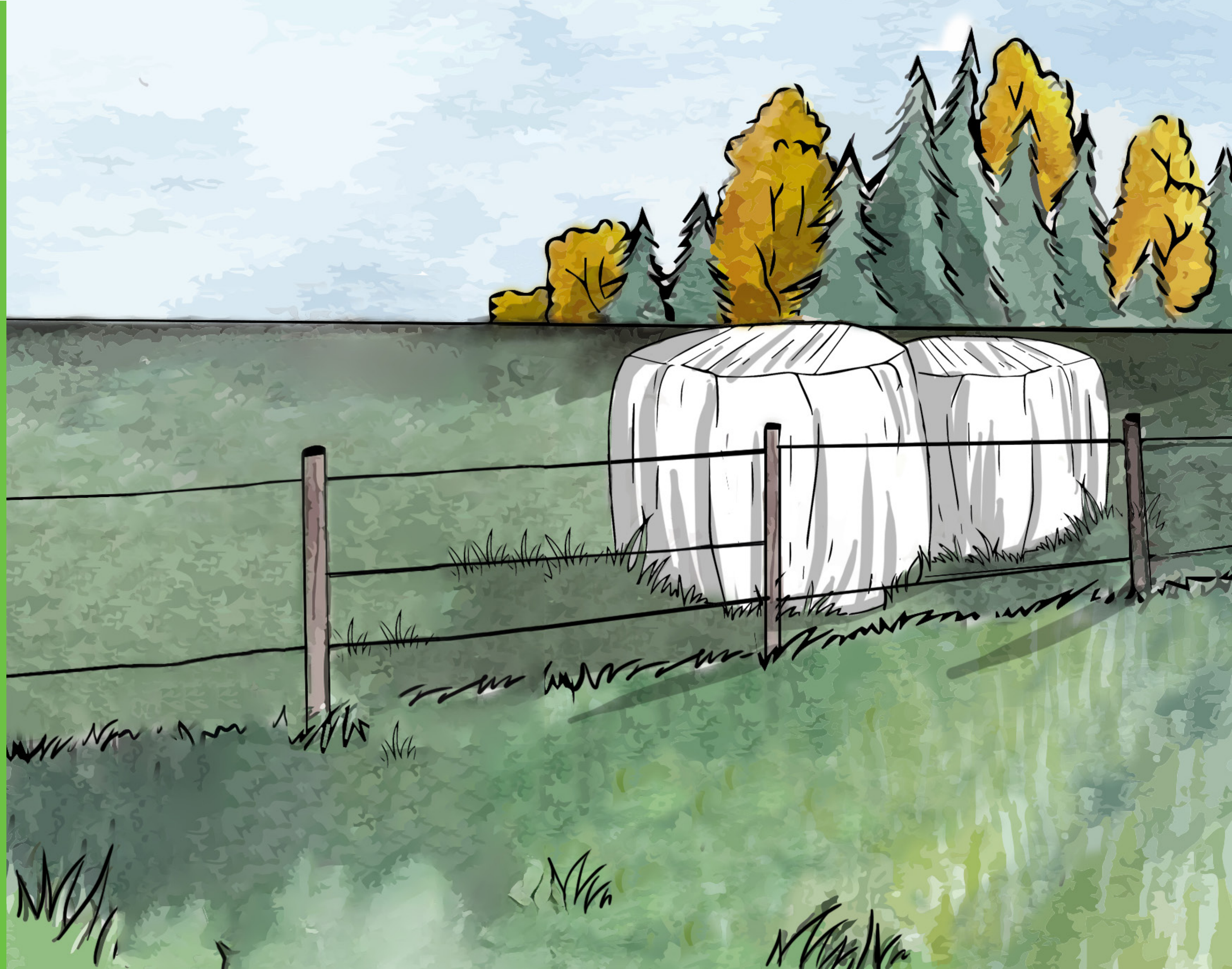

Toimintakertomus 2023

*Suomen
Maatalousmuovien
Kierrätys Oy*

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
YRITYKSEN TOIMINTA VUONNA 2023	4
OSAKAS- JA JÄSENLUETTELO 31.12.2022	5
HALLITUS	6
ORGANISAATIO	7
STRATEGIA	7
KERÄYKSEN JA KIERRÄTYKSEN JÄRJESTÄMINEN	8
MAATALOUSHUOLTOJEN MÄÄRÄTIEDOT	10
NEUVONTA JA VIESTINTÄ	11
SÄÄDÖSYMPÄRISTÖN MUUTOKSET	13
TUTKIMUS JA KEHITYS	14
KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ	16
TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA TOIMINTASUUNNITELMA 2024	17

JOHDANTO

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy (=SuMaKi) perustettiin vapaaehtoiseksi maatalousmuovien tuottajien yhteisöksi eli kierrätisyhteisöksi. SuMaKin perustamiskokous järjestettiin 8.3.2023 ja järjestäytymiskokous jäsenten kanssa pidettiin 11.3.2023. Kuitenkin ensimmäinen kokous alan yritysten kanssa pidettiin jo 12.10.2022, jolloin keskusteltiin eri järjestäytymisvaihtoehdoista tuottajavastuun alalla.

Ensimmäisenä toimintavuonna yhtiön perustamisen jälkeen on organisoiduttu ja tehty suunnitelmat maatalousmuovien keräyksen aloittamisesta ja kierrätystoiminnoista vuonna 2024. Toimintasuunnitelman ja budjetin tekemistä helpottamaan jäseniltä kerättiin tietoa vuosien 2022 ja 2023 markkinoille saatetuista määristä eli POM-tiedoista. Maatalousmuovien keräyksen haasteena ovat logistiset etäisyydet ja määrien hajaisuus, jolloin keräyskustannukset voivat kasvaa korkeiksi. Kierrätyksen kannalta haaste on, että maatalousmuoveissa on aina epäpuhtauksia, kuten rehujämiä, maa-ainesta ja vettä.

YRITYKSEN TOIMINTA VUONNA 2023

SuMaKin toimintaan vuonna 2023 kuului pääasiassa organisoitumista, kumppaneiden valintaa sekä erilaisten keräys- ja kuljetusvaihtoehtojen sekä kumppaneiden analysointia. Myös käynnissä oleviin maatalousmuovin keräys- ja kierrätysprojekteihin tutustuttiin, jotta ei syntyisi päällekkäisiä järjestelmiä ja pystyttäisiin hyödyntämään jo olemassa oleva tietotaito.

Yhtiö järjesti tarjouskilpailun maatalousmuovin keräyksestä ja kierrätyksestä. Maatalousmuovien keräyksen tarjouskilpailussa Suomi jaettiin yhteentoista urakka-alueeseen, joihin kaikkiin saatiin tarjous. Tarjouksista valittiin neljä urakoitsijaa kumppaneiksi, jolloin koko Suomi saatiin keräysjärjestelmän piiriin. Varsinaiset sopimukset maatalousmuovien keräyksestä allekirjoitetaan vuoden 2024 aikana. Myös maatalousmuovien kierrätyksestä järjestettiin tarjouskilpailu, johon saatiin vain yksi suomalainen tarjous sekä kaksi ulkomaista tarjousta. Kierrätyskumppanin valinta siirtyi vuoden 2024 puolelle.

Koska yhtiö on perustettu voittoa tavoittelemattomaksi, oli myös tärkeää hakea yhtiölle ennakkoveropäätös yleishyödyllisyydestä, jonka perusteella yhtiö on vapautettu tulo- ja varallisuusverosta. Yhtiö jätti hakemuksen verottajalle 14.4.2023, ja hyväksytty päätös yleishyödyllisyydestä saatiin 10.5.2023.

OSAKAS- JA JÄSENLUETTELO 31.12.2022

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy:n koko osakekannan omistaa Sumi Oy (entinen Suomen Uusiomuovi Oy). Jäsensopimuksella on annettu maatalousmuovien tuottajille, eli niitä markkinoille saattaville yrityksille, päätösvalta budjetointiin ja sopimusten tekemiseen.

Yhtiön perustamisvaiheessa jäsensopimuksen allekirjoittivat:

Ab Rani Plast Oy
Lantmännen Agro Oy
Hankkija Oy
Finnlacto Oy
Piippo Oyj
Trioworld Oy
Tama Scandinavia AB
Oy Teollisuushankinta TH Ab
Agro-Tuonti Oy

Myöhemmin jäseneksi liittyi **Valio Oyj:n Valmakauppa**, jonka 5 osuuskuntaa allekirjoittivat liittymissopimuksen 4.7.2023. Osuuskunnat ovat **Evijärven Osuusmeijeri, Osuuskunta Maitosuomi, Osuuskunta Länsi-Maito, Osuuskunta Tuottajain Maito ja Osuuskunta Pohjolan Maito**. Liittymissopimuksen mukaan Valmakaupan osuuskunnat ovat yksi jäsen. Nykyiset jäsenet kattavat jo merkittävän osan maatalousmuovien markkinoista. Edelleen jatketaan neuvotteluja tiedossa olevien maatalousmuoveja myyvien yritysten saamiseksi jäseniksi ja vapaaehtoisen tuottajavastuun piiriin.

HALLITUS

Jäsenkokous 11.3.2023 päätti esittää SuMaKin hallituksen jäseniksi neljää henkilöä, jotka yhtiökokous myös nimesi. Lisäksi Suomen Uusiomuovi Oy (nykyinen Sumi Oy) nimesi yhden henkilön, jonka hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi.

Mika Surakka, Sumi Oy (puheenjohtaja)

Mats Albäck, Rani Plast

Jani Kautto, Hankkija

Jukka Keisanen, Piippo

Tuomas Wilen, Finn-Lacto

Työpaikan vaihdoksen takia **Jukka Keisanen** erosi hallituksen jäsenyydestä 9.10.2023. Toimintavuoden aikana hallitus kokoontui 6 kertaa.

ORGANISAATIO

SuMaKilla ei toimintavuoden aikana ollut palkattua henkilöstöä, vaan yhtiö osti palveluita emoyhtiöltä. Toiminnan suunnittelua, tarjouskilpailuja ja lajitteluohjeiden suunnittelua toteutti pääasiassa Sumin kierrätysvalmentaja **Katja Laitinen** yhteistyössä hallituksen puheenjohtajan kanssa. Hallitus aloitti suunnitelmat oman, puolipäiväisenä materiaalipäällikkönä toimivan työntekijän palkkaamiselle. Varsinainen rekrytointi toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Kirjanpidon yhtiölle toteutti emoyhtiön tilitoimisto Noyacon Oy, jossa vastuullisena kirjanpitäjänä toimi **Mervi Vaarala**.

STRATEGIA

SuMaKin hallitus ei ole laatinut vielä tässä vaiheessa yhtiölle strategiaa, joka tultaneen laatimaan tulevina vuosina. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kuitenkin rakentaa kustannustehokas keräysjärjestelmä maatalousmuoveille ja mahdollistaa maksimaalinen kierrätys kerätyille muoveille. Tällä tavoin koko toimialalle saadaan merkittäviä ympäristöhyötyjä ja etua koko toimialalle. Yhtiön toiminnan kautta pystytään myös varmistamaan mahdollisimman korkea kierrätysmuovin käyttö maatalousmuoveissa, mikä tulee alentamaan tuotteiden hiilijalanjälkeä merkittävästi.

KERÄYKSEN JA KIERRÄTYKSEN JÄRJESTÄMINEN

Ensimmäisenä yritykselle tehtiin kotisivut, jotka toimivat alkuun jäsenten raportointiportaalin etusivuna. Kotisivuun liittyviä domaineja päätettiin pitää varattuna useampi vaihtoehto. Raportointiportaali on osoitteessa www.maatalousmuovienkierratys.fi. Päätettiin, että portaaliin tullaan raportoimaan kvartaalipohjaisesti jo vuoden 2023 tietoja sekä koko vuoden 2022 tiedot, jotta saadaan testattua portaaliin toimivuus sekä hyödynnettyä tietoja kesällä lähetettävissä tarjouspyynnöissä. Katja Laitinen ja Mika Surakka laativat ohjeet portaalin käyttöä varten. Jäsenten tuli raportoida vuoden 2022 ja 2023/Q1 tiedot 15.6.2023 mennessä. Loppuvuonna 2023 tietoja raportointiin kerran kvartaalissa, ja vuonna 2024 päätettiin siirtyä raportointiin kerran kuukaudessa. Määrätiedot saatiin kerättyä sujuvasti, ja ne ovat auttaaneet toiminnan suunnittelussa.

Kesällä 2023 Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy (SuMaKi) järjesti tarjouskilpailun maatalousmuovien noutologistiikasta ja runkokuljetuksista sekä toisen tarjouskilpailun maatalousmuovien kierrätyksestä. Määräaikaan mennessä saimme viisi logistiikkatarjousta sekä kolme kierrättäjätarjousta.

Logistiikan ajojärjestelyssä käytetään SuMaKi:n hankkimaa ZeroWaste-ohjelmistoa, joka toimii kuljetustoimijan omilla älylaitteilla. Noutologistiikka tullaan tekemään pääsääntöisesti suoraan tiloilta maatilayritysten tekemien noutotilausten perusteella ja mahdollisesti lisäksi esimerkiksi SuMaKi:n terminaaleista. Suomi on jaettu 11 urakka-alueeseen. Saaristo hoidetaan erillisenä projektina.

Sekä ajojärjestelyyn että tilojen noutotilauksia varten päätettiin ottaa käyttöön ZeroWaste-ajonhallinta ja tuottaa oma SuMaKi-sovellus.

ZeroWaste-ajonhallinta

ZeroWaste-ajonhallinta on selkeä ympäristöhuollon tarpeet huomioiva järjestelmä. Ohjelmisto toimii kustannustehokkaasti sekä selainpohjaisesti (keikat) että mobiilisovelluksena (keikat) niin älypuhelimilla kuin tableteilla, jolloin kalliita laiteinvestointeja ei enää tarvita.

Keikka-, materiaali- sekä asiakkaan kohdetiedot päivittyvät reaaliaikaisina ajonjärjestelijän ja ajoneuvon päätelaitteen välillä. Ohjelmistossa voidaan muodostaa kuljettajille valmiita noutoreittejä sekä keikkoja. Kuljettajat voivat lisäksi tallentaa järjestelmän kautta kuljetus- ja jätetietoja muodostaen samalla kuljetusten siirto- ja rahtiasiakirjat. Järjestelmä on integroitavissa rajapintaratkaisuiden avulla muihin tieto- ja laskutusjärjestelmiin.

Kuljettajan sovelluksen kohde- ja jätetiedot, tallennettavat valokuvat sekä selkeästi keikoille muodostuvat työtehtävät helpottavat töiden toteuttamista, seuranta ja laskutusta. Siirtoasiakirjat muodostetaan sähköisin al-

lekirjoituksin ja tallennetaan sekä lähetetään halutessa suoraan järjestelmästä sitä tarvitsevien osapuolten sähköposteihin. Moduuleittain räätälöitävällä järjestelmällä mukaudutaan kuljetusliikkeiden ja maataloustuottajien monenlaisiin tarpeisiin.

MAATALOUSMUOVIE MÄÄRÄTIEDOT

Yhtiöllä ei ollut keräys- ja kierrätystoimintaa vuoden 2023 aikana, joten näitä lukuja ei voida vielä esittää. Toimintavuoden aikana kerättiin jäseniltä tietoa markkinoille saatetuista maatalousmuovimääristä, jotka on esitetty viereisessä taulukossa. Raportoivien yritysten pienestä määrästä ja kilpailuoikeudellisista syistä johtuen kaikkia yksittäisiä lukuja ei voida esittää.

Taulukossa on jäsenien raportoimat markkinoille saatettujen muovien kokonaismäärät. Raportoidut määrät sisältävät **paalimuovit, aumamuovit, siilopeitteet, kauppapuutarhojen muovit, verkot, narut ja langat.**

Yhtiön tavoitteena vuonna 2024 on kerätä paalimuoveja kierrätykseen yhteensä **2 000t.**

VUOSI	YHTEENSÄ (t)
2022	9 173,78
2023	9 826,33
Muutos	652,55
Muutos%	7,11%

NEUVONTA JA VIESTINTÄ

KoneAgria-messut järjestettiin 12.-14.10.2023 Tampereella. Messut olivat ensimmäinen tapahtuma, jossa **SuMaKi**a tuotiin esille tuottajille. Saimme hyvän vastaanoton ja kävijöitä messuilla riitti jonoksi asti.

Messuilla julkaistiin myös ensimmäinen lajitteluohje paalikalvoille.

JÄRJESTÄMME MAATALOUSMUOVIEIN KERÄYKSEN JA KIERRÄTYKSEN

Maatalousmuoveja ovat: paalimuovit, aumamuovit, paalinarut ja -langat, verkot, siilopeitteet, kauppapuutarhojen muovit.

Paalimuovien keräys alkaa

KESÄLLÄ 2024

Aloita lajittelu jo nyt.

Muiden maatalousmuovien keräys alkaa keväällä 2025.

**ISOJEN ERIEN NOUTO
TILOILTA**

Sähköinen tilausjärjestelmä ja sovellus julkaistaan keväällä 2024.

Paalimuovi PE-LLD LAJITTELUOHJE

- valkoinen muovi erikseen
- muut värit saavat olla sekaisin
- Ei verkkoja tai naruja

Lajittele muovit heti käytöstä poiston jälkeen muovilajin mukaan esim. lavalle, asfaltille tai laatan päälle. Varastoi ne paikkaan, josta ne ovat rekalla noudettavissa. El pellon reunaan, tai maata vasten.

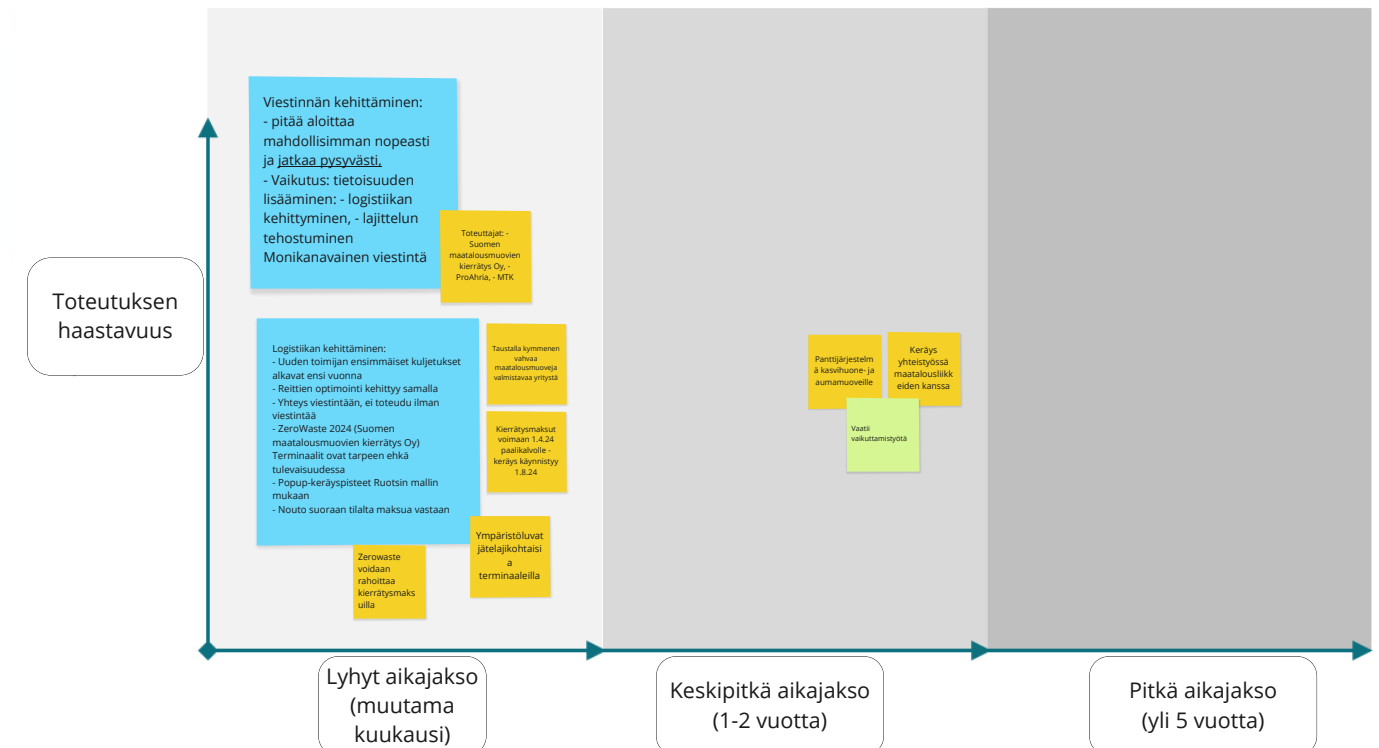
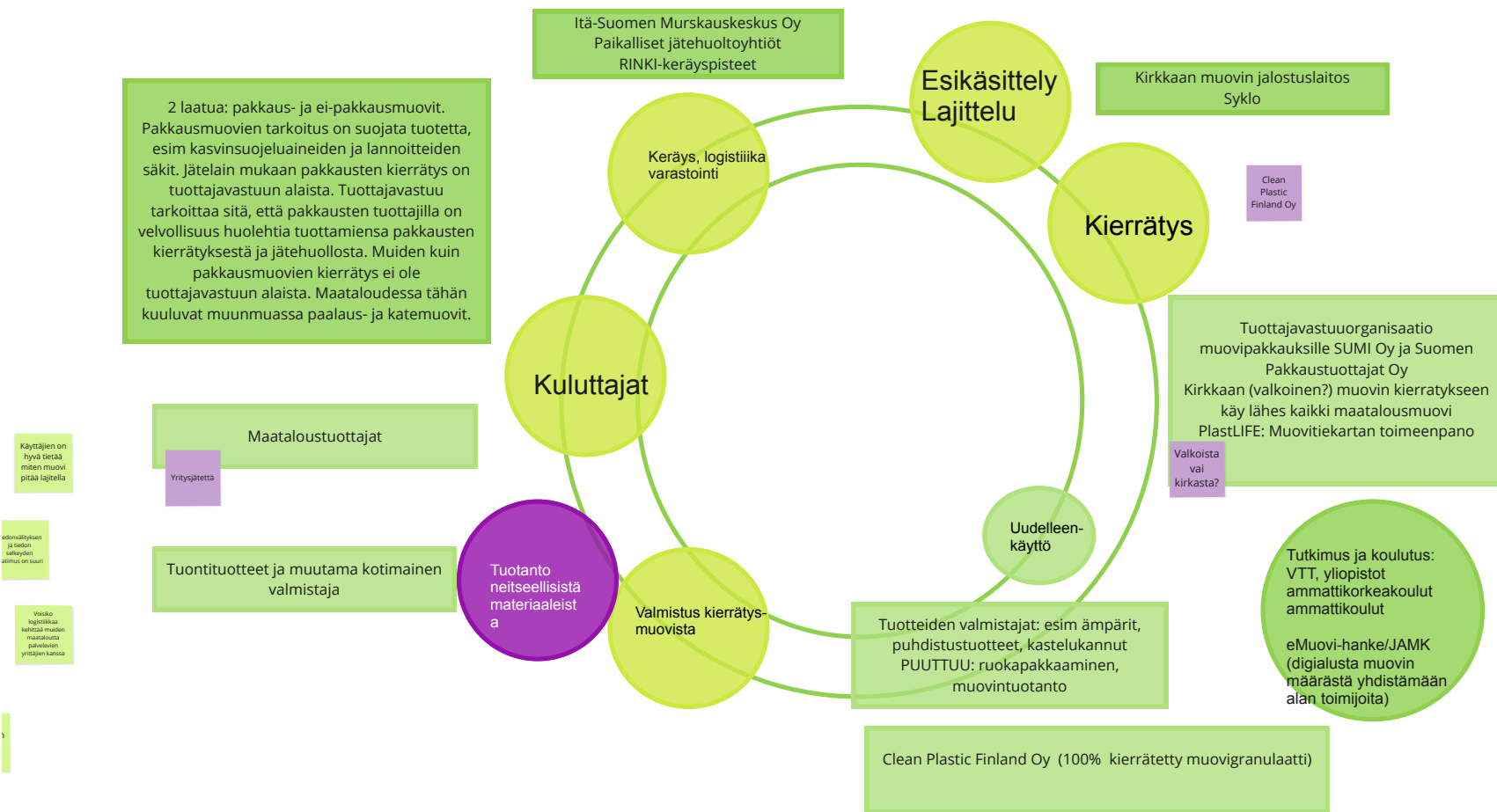
Muovin seassa ei saa olla maa-ainesta, metalliesineitä, materiaali jäämiä eikä epäpuhtauksia, jotka saattavat aiheuttaa vaarallanteita muoveja käsiteltäessä.

Noudon yhteydessä kuljettaja tarkastaa, että muovit soveltuvat kierrätykseen.

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy

info@maatalousmuovienkierratys.fi 050 407 3959 www.maatalousmuovienkierratys.fi

MUOVI-ryhmä

Lokakuun viimeisenä päivä osallistuimme **TREASOURcE**-hankkeen työpajaan, jonka aiheena olivat biopohjaiset sivuvirrat ja maatalouden muovit. Työpajassa roolimme on tuoda tietoa ja esitellä toimintaamme.

Työpajassa nousi esille viestinnän tarpeellisuus.

SÄÄDÖSYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Suomen lainsäädännössä ei ole tapahtunut muutoksia maatalousmuoveihin liittyen. Ympäristöministeriö on tietoinen Suomen Maatalousmuovin kierrätys Oy:n perustamisesta ja vapaaehtoisesta tuottajavastuutoiminnasta. Tällä hetkellä ei myöskään ole näköpiirissä, että maatalousmuovit tulisivat tuottajavastuun piiriin eli sellaisia lakimuutosesityksiä ei ole ministeriössä vireillä. EU:ssa menossa olevan [pakkaus- ja pakkausjätteen \(PPWR\)](#) muutokset voivat osittain vaikuttaa maatalousmuovien keräys- ja kierrätystoimintaan. Tämä asetus tulee voimaan aikaisintaan vuoden 2025 aikana. Yhtiö seuraa aktiivisesti PPWR:n etenemistä EU:ssa.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Tutkimus- ja kehityshankkeita maatalousmuovin ympärillä on useita. Muun muassa **eMuovi-hankkeessa** on mukana SuMaKin jäsenyrityksiä ja Sumi.

Toteutusaika: 1.9.2022 – 31.12.2024

Yhteyshenkilönä toimii projektipäällikkö, logistiikan lehtori **Eero Aarresola**

EMuovi-hanke

Hankkeen tavoitteena on määrittää ja kehittää tietoa keräävä ja tuottava alustaekosysteemi, joka yhdistää maatalousmuovin toimitusketjun toimijat siten, että mahdollisimman suuri osuus käytöstä poistetuista muoveista saadaan suljettuun kiertoon ja osaksi aitoa kiertotaloutta. Maatalousmuovien alustaekosysteemi toimii kaksisuuntaisena tiedonvaihtovalustana, jonka avulla maa- ja puutarhatilat voivat ilmoittaa muovijakeiden määrän, laadun ja sijainnin noutoa varten. Käsittelijät puolestaan voivat ilmoittaa tarpeensa ja vastaanottokriteerit. Myös muovien valmistajat, kuljettajat ja kauppa voivat tuottaa alustaekosysteemiin tietoa sekä saada sitä. Tällä varmistetaan jatkuva ajantasainen tiedonkulku eri toimijoiden välillä tehokkaan toimitusketjun aikaansaamiseksi.

Jatkossa digitaalisen alustaekosysteemin avulla tiedetään paremmin muovien todelliset käyttömäärät ja -kohteet, varastot ja käytöstä poistettujen muovien käsittelymäärät. Tämän avulla päästään kehittämään koko arvoketjua, vähentämään neitseellisten raaka-aineiden käyttöä ja korvaamaan niitä muilla materiaaleilla.

Tavoitteena on rakentaa laajennettavissa oleva alustaekosysteemi, jonka alustoja, järjestelmiä ja sovelluksia voidaan tarvittaessa vaihtaa ja kehittää ja johon mahdollisimman moni voi osallistua. Kiertotalouden alustaekosysteemi tuottaa merkittävää lisäarvoa ekosysteemin eri toimijoille. Tehokkaan tiedonvaihdon lisäksi se edistää uusia tuoteinnovaatioita sekä erilaisten palveluiden käyttöä ja kehittämistä alkutuotantoon ja maaseudulle.

Hankkeen pääasiallisena kohderyhmänä ovat maa- ja puutarhatilat. Toiminta-alue muodostuu Järvi-Suomen alueen maakunnista: Keski-Suomi, Pohjois- ja Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Kaakkois-Suomi.

Hankkeen hallinnoijana ja toteuttajana toimii Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Hankkeen toteutukseen osallistuu innovaatioryhmä, johon kuuluvat viljelijöiden hankintarenkas Saarijärveltä, Järvi-Suomen alueen MTK-liitot, MTK Keskusliitto, Ab Rani Plast Oy, Lantmännen Agro Oy, Wimao Oy, Clean Plastic Finland Oy, Itä-Suomen Murskauskeskus Oy, Sumi Oy ja Muoviteollisuus ry.

Muita hankkeita:

- **eMuovi** alustaekosysteemin kehittäminen (JAMK)
- **MuKi** - Maatilojen muovit kiertoon (JAMK)
- **PlastLIFE SIP** - Muovien kestävä kiertotalous (Syke, Luke ym.)
- **MicrAgri** loppuu 2023 (Syke)
- **PAPILLONS** - Plastics in agriculture: impacts, lifecycles & long-term sustainability (Syke, Luke ym.)
- **TREASoURcE** (VTT, MTK ym.)
- **ÄLYMUOVI** - Älykkäät ratkaisut maatalousmuovien kierrätykseen (UTU, Satafood)
- **SPIRIT**-ohjelma (BOREALIS)
- **Maatilojen ja puutarhojen muovioipas** (Ruokavirasto)
- **Muovitiekartta 2.0**
- **Ohje maatilamuovien lajitteluun ja kierrätykseen** (MTK-Pohjois-Savo, Sumi Oy)

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

SuMaKi on osallistunut eurooppalaisen kattojärjestön *Agricultural Plastic Environment (APE)* toimintaan. Järjestön kautta saadaan tietoa eurooppalaisista keräysjärjestelmistä ja kierrätyslaitoksista, minkä avulla voidaan kehittää SuMaKin toimintaa. Järjestöllä on myös

alkamassa *AgriCirPlas* hanke, johon haetaan rahoitusta EU:sta. Tavoitteena on kehittää keräystoimintaa ja lisätä kierrätystoimintaa. SuMaKi on ollut keskusteluissa mukana, mutta päätöstä hankkeeseen osallistumisesta ei ole tehty.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT JA TOIMINTA- SUUNNITELMA 2024

Yhtiön näkymät vuodelle 2024 ovat mielenkiintoiset, koska varsinainen maatalousmuovien keräys- ja kierrätystoiminta aloitetaan. Yhtiön henkilöresursseja vahvistetaan rekrytoinneilla, jotta varmistetaan onnistunut ja kustannustehokas kierrätisyhteisön toiminnan aloitus. Vuosi 2024 tulee olemaan vielä pilottivuosi, koska maatalousmuovien keräys rajoittuu paalimuoveihin ja niiden muovinkeräysmäärä on rajattu 2 000 tonniin. Tällä varmistetaan, etteivät yhtiön kustannukset merkittävästi ylitä. Vuoden 2024 kokemusten perusteella on helpompi suunnitella vuoden 2025 keräystoimintaa ja sen perusteella budjetoida myös muiden maatalousmuovien keräystä ja kierrätystä

Vuonna 2024 viestintä ja tiedotus ovat erittäin tärkeä osa yhtiön toimintaa. Oikea maatalousmuovien lajittelu on merkittävä osa koko kierrätystoiminnan onnistumista, ja vaikuttaa myös yhtiön kustannuksiin, kun epäpuhtaita kuormia ei toimiteta kierrätykseen. Tietoisuutta on myös lisättävä siitä, miten noudot tilataan ja keräys suoritetaan. Tiedotusta ja viestintää tullaan tekemään yhteistyössä järjestöjen kanssa, sekä lehdistötiedotteiden muodossa.

Kuljetusurakoitsijoiden rooli kierrätyksen onnistumisessa on keskeinen. Aktiivinen keskustelu heidän kanssaan noutotavoista sekä epäpuhtauksien minimoinnista on tärkeää. Yksi väärin lajiteltu noutotilaus voi pilata koko ison kuorman, jolloin kierrätyslaitoksella koko kuorma joudutaan hylkäämään. Hylätyistä kuormista aiheutuu SuMaKille lisäkustannuksia, joten yhtiö tulee käyttämään resursseja merkittävästi kuljetusurakoitsijoiden kouluttamiseen

SuMaKi tulee myös osallistumaan alan messuille, jossa tietoa oikeasta lajittelusta ja noutotilauksien tekemisestä on helppo jakaa suoraan maanviljelijöille.

Yhtiö on jo tässä vaiheessa vakiinnuttanut asemansa maanviljelijöiden keskuudessa, ja moni viljelijä odottaa jo innolla keräystoiminnan alkamista.

*Suomen
Maatalousmuovien
Kierrätys Oy*

